

**Κάποιες σκέψεις για την Ιακωβάτσιο Βιβλιοθήκη Ληξουρίου
ενόψει της συναυλίας-στήριξης της την Κυριακή 23 Νοεμβρίου 2025**

Ο Σύνδεσμος Φιλολόγων Κεφαλονιάς - Ιθάκης εκφράζει βαθύτατη απογοήτευση, θλίψη και ανησυχία για τους λόγους που οδήγησαν σε παραίτηση σύσσωμο το Εφορευτικό Συμβούλιο της Δημόσιας Ιακωβατείου Βιβλιοθήκης Ληξουρίου. Συγκεκριμένα, υπέβαλαν την παραίτησή τους, ο Πρόεδρος, κ. Πέτρος Πετράτος, η αναπληρώτρια Πρόεδρος, κυρία Ελισάβετ Κουρούκλη και τα μέλη, κ. Γεράσιμος Σωτ. Γαλανός, και κυρία Μαρία Καμινάρη.

Διόλου αβασάνιστα το Εφορευτικό Συμβούλιο της Ιακωβατείου Βιβλιοθήκης δεν προέβη σε αυτήν την απόφαση. Αντιθέτως, διαβάζοντας το κείμενο παραίτησής τους, που απέστειλαν στο Υπουργείο Παιδείας, αλλά, πρωτίστως, κρίνοντας από το βαρυσήμαντο έργο τους, μπορούμε να συναισθανθούμε το ψυχικό άγχος και άλγος που βίωσαν και βιώνουν. Πώς θα μπορούσαν να νοιώθουν αλλιώς, οι άνθρωποι που πίστεψαν σε ένα όραμα: **να μετατρέψουν μια αποθήκη σε Δημόσια Βιβλιοθήκη, και που εργάστηκαν άοκνα, για να καταστήσουν τη Βιβλιοθήκη αυτή κυψέλη πολιτισμού;**

Γιατί είναι αναμφισβήτητο ότι η Ιακωβάτσιο δεν ήταν απλώς μια Βιβλιοθήκη, όπου βιβλία περίμεναν τους αναγνώστες να τα διαβάσουν. Ήταν ένας πολυχώρος πλουραλιστικής πολιτιστικής ζύμωσης που έδινε βήμα σε ανθρώπους των Επιστημών, των Γραμμάτων, των Τεχνών, του Αθλητισμού, της Πολιτικής, της Δημοσιογραφίας, για να προβάλλουν το έργο τους, να εκφράσουν απόψεις, να διαλεχθούν, να εμπνεύσουν, να δρομολογήσουν νέες ζυμώσεις. Ήταν ένα εργαστήριο έμπνευσης και έκφρασης στο οποίο διοχέτευσαν τη δημιουργικότητά τους συμπολίτες μας κάθε ηλικίας. Ήταν μία εστία προστασίας, μελέτης και ανάδειξης πολύτιμου μουσειακού και αρχαιακού υλικού. Ήταν μία φιλόξενη στέγη που οργάνωνε πλήθος ποικίλων ποιοτικών ψυχαγωγικών εκδηλώσεων, τις οποίες κοινωνούσε στο νησί μας. Ήταν ένα κέντρο διανοήσης από το οποίο εξακτινώνονταν Ιδέες για επίτευξη ανέλιξης, για δρομολόγηση λύσεων σε καίρια ζητήματα, για σύμπραξη με άλλα πολιτιστικά κέντρα, εντός και εκτός Κεφαλονιάς. Ήταν ένας σταθμός που προικοδότησε με βιβλία άλλες βιβλιοθήκες. Γνωρίζετε πολλές δημόσιες βιβλιοθήκες στη χώρα μας που να κατόρθωσαν τέτοια και τόσα επιτεύγματα σε λίγα μόλις χρόνια; Γι' αυτό και κέρδισαν δικαίως την εκτίμηση του επιστημονικού, καλλιτεχνικού κόσμου και της τοπικής κοινωνίας, την εμπιστοσύνη ανθρώπων που δώρισαν στην Ιακωβάτσιο πνευματικούς θησαυρούς, τον σεβασμό Κεφαλονιτών και μη, την αγάπη μικρών και μεγάλων που είχαν την τύχη να γίνουν μέτοχοι στα πολιτιστικά δρώμενα της Ιακωβατείου.

Όλα αυτά τα υλοποίησε η οικογένεια της Βιβλιοθήκης. Οι άνθρωποί της. Ο Πέτρος Πετράτος έδινε τον παλμό: γρήγορο, ακατάβλητο, εμπνευσμένο, και πρώτος το παράδειγμα της προσφοράς, του ζήλου, της αφοσίωσης, της πολύμοχθης- πνευματικά, ψυχικά, σωματικά - δουλειάς. Τα μέλη και οι εθελοντές δεν υπολείπονταν εργατικότητας και δημιουργικότητας. Τούτη η φιλόπονη ομάδα της Ιακωβατείου Βιβλιοθήκης δεν γνώριζε από ωράρια. Άλλωστε κάθε μεγαλόπνοο όραμα, για να υλοποιηθεί, λησμονεί τους περιορισμούς του χρόνου και όχι μόνο. Χρειάστηκε να προσπελαστούν εμπόδια πολύ πιο δύσβατα, όπως τα οικονομικά, τα υλικοτεχνικά, τα λειτουργικά. Και αυτά, με κοπιώδεις ρυθμούς, με οχλήσεις και υπενθυμίσεις στους αρμόδιους, με τη γενναιοδωρία φίλων της Βιβλιοθήκης, αντιμετώπιζονταν.

Έως τώρα. Γιατί, όπως γνωρίζουμε από την ανακοίνωση του παραιτηθέντος Εφορευτικού Συμβουλίου, η αναξιοκρατία και η ανούσια γραφειοκρατία του Υπουργείου Παιδείας, δεν άφησαν περιθώρια να ακουστούν τα λογικά, ρεαλιστικά, ηθικά και σύννομα αιτήματα της Ιακωβατείου. Και έτσι φθάσαμε να αναφερόμαστε στις δράσεις της Ιακωβατείου Βιβλιοθήκης χρησιμοποιώντας παρελθοντικούς ρηματικούς χρόνους. Για τούτο και τα αισθήματα απογοήτευσης, θλίψης και ανησυχίας που εκφράσαμε στην αρχή.

Απογοήτευση, γιατί η κατάθεση ψυχής των εργατών που δημιούργησαν αυτήν τη Βιβλιοθήκη, δεν προσμετρήθηκε, δεν ανταμείφθηκε, δεν έτυχε επαίνου από την Πολιτεία, αλλά προσπεράστηκε με κυνική αδιαφορία.

Θλίψη, γιατί στην Κεφαλονιά δεν είχαμε, δεν έχουμε πια, άλλο τέτοιο πολυδιάστατο πνευματικό εργαστήρι.

Ανησυχία, γιατί η κλασική, η ανθρωπιστική παιδεία που η Βιβλιοθήκη πρόβαλλε, καλλιεργούσε και προπαγάνδιζε, συρρικνώνεται, παραγκωνίζεται και περιφρονείται.

Στη δυσμενή αυτή συγκυρία της τεχνοκρατικής εποχής η Ιακωβάτειος αποτελούσε το στιβαρό αντίβαρο της ανθρωποκεντρικής κουλτούρας και οι φιλόλογοι της Κεφαλονιάς είχαμε ένα δυναμικό σύμμαχο. Ο δανεισμός βιβλίων, η φιλιαναγνωσία, η δημιουργική γραφή, η Λέσχη Ανάγνωσης, οι βιβλιοπαρουσιάσεις, οι διά ζώσης και διαδικτυακές συζητήσεις με ανθρώπους των γραμμάτων, τα συνέδρια, τα αφιερώματα σε λογοτέχνες και θεράποντες άλλων Τεχνών, οι εκδόσεις, η συνεργασία με άλλες βιβλιοθήκες, η ψηφιοποίηση συγγραμμάτων, αρχείων αλλά και του περιοδικού μας, της Κυμοθόης, ήταν δράσεις της Ιακωβατείου Βιβλιοθήκης, που υδροδοτούσαν τη φιλολογική, με την ουσιαστική έννοια του όρου, ζωή στο νησί αλλά και αποτελούσαν σπουδαίο έρεισμα για κάθε φιλόλογο ξεχωριστά.

Όμως, οι κατέχοντες θώκους δεν ξέρουν τα ξενύχτια του Πέτρου Πετράτου, όταν σχεδίαζε και τολμούσε υπερπόντια πνευματικά ταξίδια με το ιστιοφόρο της Ιακωβατείου. Αγνοούν το πάθος του Γεράσιμου Γαλανού για τη μελέτη της τοπικής πολιτιστικής κληρονομιάς. Δεν ενδιαφέρονται αν η Ελισάβετ Κουρούκλη και η Μαρία Καμινάρη και οι εθελοντές άφηναν στην άκρη προσωπικά θέματα, ανάγκες, λύπες και υποχρεώσεις για να νοικοκυρεύουν τη Βιβλιοθήκη τους. Και τι τους νοιάζει για τη Βάσω Μαθιουδάκη που με γέλιο θαλερό αγκάλιασε με απaráμιλλη θαλπωρή το δεύτερο σπίτι της, την Ιακωβάτειο Βιβλιοθήκη;

Ο Σύνδεσμος Φιλολόγων Κεφαλονιάς - Ιθάκης, πιστός στις αρχές της Παιδείας που υπηρετεί τον Άνθρωπο και τη Δημοκρατία, ευγνώμων για όσα η Ιακωβάτειος Βιβλιοθήκη προσέφερε, συντάσσει τη φωνή του με τη φωνή της. Εκφράζει την ελπίδα πως το Υπουργείο Παιδείας, έστω και τώρα, θα αφουγκραστεί τόσο τα δίκαια αιτήματά της, όσο και τη φωνή ενός ολόκληρου νησιού που πτώχευσε πολιτιστικά. Τέλος, καλεί όλον τον πνευματικό κόσμο της Κεφαλονιάς και της Ιθάκης, όλους τους θεσμούς και φορείς που υπηρετούν τον πολιτισμό να φανούν αντάξιοι του ρόλου τους. Οι πνευματικοί εργάτες οφείλουν να αρθρώνουν λόγο δυναμικό και κριτικό, όταν πλήττονται θεμελιώδη δικαιώματα του λαού. Η Παιδεία είναι ένα από αυτά. Και η Ιακωβάτειος ήταν ζωοδότης φορέας Παιδείας. Η σιωπή δεν τιμά ούτε ωφελεί κανέναν. Αντιθέτως επισπεύδει την πνευματική μας αποτελμάτωση, καθώς, ό,τι συμβαίνει τώρα στην Ιακωβάτειο Βιβλιοθήκη έχει συμβεί ή δρομολογείται σε όμορους χώρους.

Οφείλουμε στην πολιτιστική μας παράδοση και κληρονομιά, οφείλουμε στη νέα γενιά να σταθούμε δυναμικά αλληλέγγυοι στα δίκαια αιτήματα της Δημόσιας Ιακωβατείου Βιβλιοθήκης Ληξουρίου.

Από το Διοικητικό Συμβούλιο